

Asutaja ootused Sihtasutusele Eesti Meremuuseum

❖ Sissejuhatus

Riigi kui asutaja ootused sihtasutusele tulenevad strateegiast „Eesti 2035“, „Kultuuri arengukavast 2021–2030“, Rahvusvahelise Muuseumide Nõukogu ICOM muuseumide eetikakoodeksist ning muuseumiseadusest. Ootused on kooskõlas sihtasutuse põhikirjaga.

Eesti Vabariik seab kõigile muuseumivaldkonna riigi asutatud sihtasutustele kolm peamist eesmärki:

- ❖ tagada riigile kuuluva muuseumikogu pikaajaline säilimine ja arendamine;
- ❖ järgida sotsiaalse vastutuse põhimõtteid ning head juhtimistava;
- ❖ tagada muuseumi jätkusuutlik majandustegevus.

Riigi seatavate eesmärkide täitmise eest vastutavad sihtasutuse nõukogu ja juhatus.

Asutaja ootuste täitmise seire toimub igal aastal perioodil veebruar kuni märts, st enne majandusaasta aruande kinnitamist sihtasutuse nõukogus. Asutaja ootusi uuendatakse vajaduse korral.

❖ Riigi osalemise põhjused sihtasutuse asutamisel

Riik asutas Sihtasutuse Eesti Meremuuseum, et tagada sihtasutuse avaliku funktsiooni täitmine, milleks on vara valitsemise ja kasutamise kaudu Eesti merendusajalooga seotud materjali kogumine, säilitamine, uurimine ja vahendamine. Riigile kuuluvasse muuseumikogusse, mida sihtasutus kasutab halduslepingu alusel, kuulub väärtuslik osa Eesti kultuuripärandist, mille hoidmine ja arendamine on avalik huvi. Sihtasutuse missioon on tõsta inimeste teadmisi Eestist kui mereriigist ning kasvatada ühiskonnas austust ja armastust mere vastu.

❖ Strateegilised valdkondlikud eesmärgid

Võtmeindikaatorid¹ on järgmised:

- 1) külastajate rahulolu;
- 2) töötajate rahulolu;
- 3) teaduspublikatsioonide arv ühe teaduri kohta aastas.

Täpsemad valdkonnapõhised ootused Sihtasutusele Eesti Meremuuseum on järgmised:

1. Olla innovaatiliste arendustegevuste eestvedaja muuseumivaldkonnas.

Tulemusindikaatorid:

1.1. Arendustegevuste arv

2. Hoida kogumispõhimõtted ajakohased ja täiendada muuseumikogu järjepidevalt kogumispõhimõtete alusel.

Tulemusindikaatorid:

2.1. Uute museaalide vastavus kehtivatele kogumispõhimõtetele

2.2. Muuseumikogu täiendamise otsuste põhjendatus

---

¹ Vt kõigi indikaatorite metoodikat ning baas- ja sihttasemeid lisas 1

3. Säilitada muuseumikogu turvalistes ja stabiilsetes tingimustes.

Tulemusindikaatorid:

- 3.1. Nõuetekohast säilitamist tagava hoidlapinna osakaal hoidlate kogupinnast
- 3.2. Rahuldava füüsilise seisukorraga museaalide osakaal museaalide koguarvust

4. Võimaldada huvilistele ligipääs muuseumikogule ja algatada muuseumikoguga ja/või muuseumi uurimisteedega seotud uurimisprojekte.

Tulemusindikaatorid:

- 4.1. Foto- ja dokumendikogu kättesaadavus MuS-is
- 4.2. Uurimisprojektide arv aastas

5. Pakkuda muuseumi missioonist, kogust ja teemadest lähtuvaid haridustegevusi ning unikaalset ja inspireerivat näituseprogrammi.

Tulemusindikaatorid:

- 5.1. Muuseumi külastajate arv aastas, sh piletiga külastajate arv (panustab „Kultuuri arengukava 2021–2030“ üldeesmärgi mõõdikusse „Eesti elanike osalemine kultuurielus“)
- 5.2. Haridustegevustes osalejate rahulolu pakutud tegevustega
- 5.3. Aasta jooksul tegevusest osa saanud kooliõpilaste arv

6. Tagada muuseumikogusse kuuluvate autoriõigustest vabade teoste digikujutiste vabakasutus.

Tulemusindikaatorid:

- 6.1. MuS-is on määratud õiged litsentsid
- 6.2. Muuseumi veebilehel on kogude kasutamise alalehel asjakohane selgitus

7. Hoida muuseumi näitused külastajatele avatud vähemalt kuuel päeval nädalas, sh nädalavahetustel ja üldjuhul ka riigipühadel, ning iga nädal vähemalt ühel tööpäeval kauem kui kella 18.00-ni.

Tulemusindikaator:

- 7.1. Muuseumi lahtiolekuajad filiaalide lõikes

8. Arvestada kõigi teenuste pakkumisel kasutajate vajadustega kogu nende elukaare ulatuses: lapsed, eakad, erivajadustega inimesed, lapsevanemad, ajutise tegevuspiiranguga inimesed, erineva keele- ja kultuuritaustaga inimesed ja kõik teised. Analüüsida teenuseid nn suutlikkussurvest ja kogemuse terviklikkusest lähtudes: st millist võimekust või suutlikkust iga konkreetne teenus kasutajalt igas üksikus kasutusetapis nõuab ning kuidas on võimalik suutlikkuste barjääre alandada või alternatiive pakkuda. Suuremaid investeeringuid nõudvate muudatuste puhul koostada tegevuskava.

Tulemusindikaator:

- 8.1. Enesehindamine kõigi teenuste lõikes, tegevuskava koostamine puuduste likvideerimiseks ja selle täitmine

9. Vähendada muuseumi keskkonnajalajälge.

Tulemusindikaatorid (panustavad „Kultuuri arengukava 2021–2030“ alaeesmärgi mõõdikusse „Eesti kultuurikorralduse keskkonnamõju“):

- 9.1. Elektri- ja soojusenergia kasutus aastas
- 9.2. Vee kasutus aastas
- 9.3. Jäätmete liigiti kogumine
- 9.4. Keskkonnahoidlike hangete osakaal kõigist hangetest aastas
- 9.5. „Rohelise muuseumi“ ja/või „Rohelise võtme“ märgise saamine/hoidmine

❖ Finantseesmärgid

Kasumi teenimine ei ole riigi asutatud sihtasutuste tegevuseesmärk. Vaatamata sellele on vaja jälgida, et sihtasutus tegutseks oma eesmärkide saavutamisel neile eraldatud rahaliste vahenditega võimalikult kulutõhusalt.

Võtmeindikaatorid on järgmised:

- 1) majandustegevusest laekuva tulu osakaal kogutulust (v.a investeeringutoetused);
- 2) lühiajaliste võlgnevuste kattekordaja.

Strateegiliste valdkondlike eesmärkide saavutamist ja tegevuse jätkusuutlikkust peavad toetama järgmised finantseesmärgid ja -põhimõtted:

1. Tõhusus ja jätkusuutlikkus:

- a. majandustegevus peab toimuma ressursisäästlikult;
- b. keskpikas ajahorisondis (3–5 a) ei tohi kulude kasv (ilma amortisatsioonita) ületada tulude kasvu.

2. Investeeringupoliitika:

- a. investeeringuid tehakse lähtudes nõukogu otsusest ning need kaetakse üldjuhul sihtasutuse majandustegevusest laekuva tulu ja välisvahendite abil;
- b. kõik plaanitavad investeeringud peavad olema põhjalikult läbi analüüsitud ning kaasnevad riskid tuvastatud ja arvesse võetud;
- c. üksikobjektide investeeringuotsuste ettevalmistamisel ja alternatiivide analüüsil lähtutakse põhimõttest, et projekt peab olema jätkusuutlik ja tasuv, st mitte suurendama sihtasutuse püsikulusid määral, mida projekti tulud ei kata;
- d. uute hoonete ehitamisele eelistatakse olemasolevate hoonete (eelkõige mälestiste) renoveerimist.

3. Sihtasutuse eelarve kavandamisel lähtuda põhimõttest, et riigi toetust kasutatakse esmajärjekorras lisa 1² loetletud baasteenuste osutamiseks ja asutaja ootuste dokumendis nimetatud strateegiliste valdkondlike eesmärkide saavutamiseks. Lisateenused on teenused, mille osutamine ei ole sihtasutuse põhitegevus. St sihtasutus võib, aga ei pea neid pakkuma. Muuseumiseaduse kohaselt ei tohi lisateenused (§ 20 lg 2) takistada põhiülesannete täitmist, need peavad olema minimaalselt isetasuvad (soovituslikult kasumlikud) ning nende osutamise otsesteks kuludeks ei või kasutada riigi tegevustoetust.

❖ Juhtimiskvaliteedi eesmärgid

1. Sihtasutus rakendab sobivat **juhtimissüsteemi** ja **hindab** regulaarselt selle toimimist (nt ISO standard 9001, CAF-mudel, hindamine siseauditite abil jms).
2. Selleks toimub muu hulgas:
  - 2.1 kord aastas **nõukogu esimehe koostöövestlus** juhatuse liikmega;
  - 2.2. kord aastas **nõukogude liikmete enesehindamine** ning **juhatuse liige annab tagasisidet nõukogu liikmete tööle.**
3. Sihtasutus lähtub andmete töötlemisel ning infosüsteemide pidamisel, kasutamisel ja arendamisel avaliku sektori infoturbe nõuetest ning Kultuuriministeriumi haldusala IKT teenuste korraldamise põhimõtetest. Üks tulemusindikaatoritest: küberhügieeni koolituse (digitesti) läbinud töötajate osakaal aastas kõikidest asutuse töötajatest, kellele test saadeti.
4. Juhatuse liikmele tulemustasu maksmine on seotud asutaja ootuste täitmisega (on sõlmitud tulemusleping või kokkulepe fikseeritud muul moel).

---

² Vt lisa 1 tööleht 2